

غلامحسین ابراهیمی دینانی: قربانی یعنی قرب به حق تعالی/ هر لحظه باید درحال قربانی کردن باشیم

چهره ماندگار فلسفه گفت: ما باید هر لحظه درحال قربانی کردن باشیم، هوس های بی جا، شهوات بیهوده، امور بی معنی، اموری که جز زیان و ضرر چیزی ندارد و اموری که به عالم معنی راه ندارد راقربانی کنیم.

چهره ماندگار فلسفه گفت: ما باید هر لحظه درحال قربانی کردن باشیم، هوس های بی جا، شهوات بیهوده، امور بی معنی، اموری که جز زیان و ضرر چیزی ندارد و اموری که به عالم معنی راه ندارد راقربانی کنیم.

به گزارش خبرنگار مهر، عصر روز گذشته، دهم شهریور ماه، غلامحسین ابراهیمی دینانی، عضو انجمن حکمت و فلسفه ایران و چهره ماندگار فلسفه در برنامه معرفت که از شبکه چهار سیما پخش می شد، به مناسبت روز عید قربان اظهار کرد: سالها قبل از این شیخ عطار به زبان زیبای فارسی منظوم کرده است که شما راحت بخوانید و این پیام را به شما داده است و می گوید گنج زیر پای شماست، این طرف و آن طرف نگردید، دریا کنار شماست، تشنه لب نمان ولی معنویت را در درون خودت بکاو و کشف کن.

وی با اشاره به روز عید قربان افزود: در روز عید قربان حجاج باید یک حیوانی را ذبح کنند، گوشت قربانی را باید بین مردم و فقرا تقسیم کنند، حالا چه حاجی و چه غیرحاجی. این شریعت است و درست است و خوب هم هست، اما ما می توانیم از اینجا یک مطلب دیگری را کشف کنیم، فقط گوسفندها، شترها را ذبح می کنیم یا شتر نفس و گاو نفس و قوچ نفس را هم باید قربانی کرد؟ فقط حیوان بیرونی را قربانی کنیم یا حیوان نفس را هم قربانی کنیم؟

دینانی ادامه داد: حالا حیوان در چراگاه است یا حیوان در ما هم هست؟ نفس، حیوانیت دارد، حیوانیت نفس چقدر است؟ انسان اگر روی دنده حیوانیت بیفتد حیوانیتش از حیوانیت شتر و گاو بیشتر است. لگد اسب بیشتر خطرناک است یا لگد انسان شرور؟ نفس شرور، جهانی را به آتش می کشد.

دینانی با اشاره به یکی از آیات قرآن خاطرنشان کرد: در ماجرای قربانی شدن فرزند ابراهیم خلیل در اسلام نام اسماعیل گفته شده و در آیین یهود و مسیحیت اسحاق. هیچ فرقی نمی کند اسحاق باشد یا اسماعیل. داستان عجیبی است که حضرت ابراهیم در خواب ببیند که باید این کار را انجام بدهد. خیلی تفسیربردار است.

این استاد دانشگاه افزود: در فقه اسلام و شیعه خواب حجت ندارد، یعنی اگر شما در خواب دیدی که فلان کار را انجام بدهی، این تعبیر می خواهد و حجت نیست. یعنی حجت شرعی ندارد. یک وقتی شما دستور شرعی دارید و این حجت است برای شما و باید شما به آن عمل کنید، اما چگونه بود که حضرت ابراهیم با اینکه خواب دید رفت که اجرا کند؟ در پاسخ باید گفت خواب انبیاء با خواب دیگران تفاوت دارد، انبیاء خوابشان هم مثل بیداری است.

دینانی در ادامه گفت: حضرت ابراهیم رفت که به خوابش عمل کند و اسماعیل و اسحاق را ذبح کند. آیه نازل شد که گوسفندی را به جای آنها ذبح کند، داستان همین است، در قرآن و تورات و انجیل هم هست. ما باید به باطن آیات برویم، خود قرآن هم این اجازه را داده است.

عضو انجمن حکمت و فلسفه ایران تاکید کرد: بعضی ها می گویند که شما در ظاهر بمان و از ظاهر بیرون نرو، شیعه و سنی هم ندارد، وهابیت در ظاهر مانده است، می گوید ظاهر را رها نکن و به باطن نرو.

وی گفت: انسان از هر کتابی به اندازه فهمش می فهمد. از هر کتابی از جمله قرآن و کتب آسمانی آن اندازه می فهمد که توانایی فهمیدن دارد. حالا کسی که اهل باطن است و عمیق است و اهل تفکر است، حکیم است و ولی است، آن آدم بیشتر از اهل ظاهر می فهمد.

چهره ماندگار فلسفه گفت: نفس انسان هم باید ذبح شود. یک گوسفند را یک بار ذبح می کنند، اما اگر یک آدمی که جلوی نفس حیوانی خود را گرفت و جلوی خواهش های نفسانی خودش را گرفت و اسیر خواهش ها و شهوات نفسانی نشد و آن را ذبح کرد، آیا آن نفس دوباره سرور نمی آورد؟ ما هر لحظه باید در حال قربانی کردن باشیم، هوس های بی جا، شهوات بیهوده، امور بی معنی، اموری که جز زیان و ضرر چیزی ندارد، اموری که به عالم معنی راه ندارد را باید قربانی کنیم.

دینانی ادامه داد: ما باید مرتب چاقوی قربانی و سربریدن را در دست داشته باشیم و سر هوس های نفسانی بیهوده را ببریم. ما باید از پیام خدا و رسول اطاعت کنیم. پیام خدا و رسول را عقل رحمانی به ما می رساند، پس ما باید همواره از عقل پیروی کنیم که عقل رحمانی به ما می گوید که چه چیز را قربانی کنیم و چه چیز را قربانی نکنیم.

وی با اشاره به کار کردن عقل با مفهوم گفت: آیا هر مفهومی همان معنی است یا معنی با مفهوم فرق دارد؟ شاید بسیاری از مردم بین مفهوم و معنی تفاوت قائل نباشند. هر مفهومی معنی دارد، حالا از مفهوم به معنی برویم یا در حد مفهوم بمانیم؟

دینانی ادامه داد: معنی لایتناهی گسترده است و لایتناهی سالک می طلبد و شما برو به دنبال معنی. از یک معنی به معنی دیگر و این مراتب قرب حق تعالی است، معنی می رود و شما را می برد، حتی اندیشه، اندیشه هم شما را می برد. هر کجا اندیشه شما هست شما آنجایی. اندیشه دنبال معنی می رود، ما باید تقرب به خداوند پیدا کنیم، قربانی یعنی قرب به حق تعالی، یعنی نفس را سربریدن، پس برای نزدیک شدن به خداوند باید شهوات را سربرید.

وی در خاتمه اظهار داشت: قرب که نزدیک تر شدن است پایانی ندارد، پس تا ابد برو و نزدیک و نزدیک تر شو، حتی آن وقتی که به جز خدا را نمی بینی. شما با هر نماز نفس را قربانی می کنی، قربانی یک بار نیست، هر لحظه قربانی است، قربانی گاو نفس که محلش وجود انسان است، کشتارگاه شهوات نفسانی وجود ماست. باید تیری در دستان باشد که حیوان شهوات را که هر لحظه سردرمی آورد را سر ببریم، این قربانگاه نفس است.